

LEREN LEREN

Naam: _____

Klas: _____

Schooljaar 2020-2021

Inhoudsopgave

1. Waarom studeren?	3
2. Waar studeren?	4
<i>Studeren begint tijdens de les</i>	4
<i>Thuis studeren</i>	4
3. Wanneer studeren?	5
<i>Organiseren en plannen</i>	5
<i>Plannen en studeren</i>	6
Weekplanning	6
Dagplanning	7
Examenplanning.....	9
4. Hoe studeren?	12
<i>leerstijlen</i>	12
<i>Mind Map: 'landkaart van je hersenen'</i>	15
Hoe herken je een mindmap?.....	15
Het maken van een mindmap.....	15

1. WAAROM STUDEREN?

Opdracht!
Wie zoekt, die vindt.

Hieronder staan zes rebussen. Deze rebussen geven redenen aan waarom studeren belangrijk kan zijn.

Welk van deze drie redenen vind jij het belangrijkste?

- _____
- _____
- _____

PFFF STUDEREN

**HET ENIGE
WAT ER GEBEURT**

**IS DAT JE
SLIMMER WORDT**

Loesje

2. WAAR STUDEREN?

STUDEREN BEGINT TIJDENS DE LES

Wat helpt je om goed op te letten in de klas?

- _____
- _____
- _____

THUIS STUDEREN

Opdracht!
Probeer het volgend lijstje in te vullen.

Welke elementen leiden je af?	Hoe los je dit probleem op?
muziek	rustgevende muziek kiezen, geen muziek opzetten
computer	
TV	
sms'jes van je vrienden	
Andere: _____	

Soms kun je best op je kamer studeren; soms moet je een ruimte kiezen waar je minder 'afleiders' hebt. Een tafel en een stoel zijn vaak voldoende. Waar je ook studeert, let op volgende tips:

Breng **orde en structuur** aan. Ruim je kamer op alvorens je begint met studeren. Zorg ervoor dat er niet teveel afleiding is.

Leg je **GSM** tijdelijk **aan de kant**. Schakel Facebook of andere sociale media en meldingen tijdelijk uit.

Verlucht regelmatig je studeerkamer. Frisse lucht helpt om aandachtig te blijven.

Neem tijdig **pauze**. Mijn favoriete pauze is _____

3. WANNEER STUDEREN?

ORGANISEREN EN PLANNEN

Opdracht!

Verzin twee situaties waarbij organiseren/plannen belangrijk is.

- _____
- _____

Je merkt dat een goede organisatie en structuur van belang is in het dagelijks leven. Niet alleen bij schoolse opdrachten, maar ook bij huishoudelijke klusjes en bij het combineren van je hobby's in je vrije tijd.

Volgend stappenplan kan je hierbij helpen.

stop	think	do	check
<p>“Wat moet ik doen?”</p> <p>Ik herformuleer de opdracht voor mezelf tot ik precies weet wat ik moet doen.</p>	<p>“Hoe ga ik dat doen?”</p> <p>Ik maak een plan.</p>	<p>“Ik doe mijn werk.”</p> <p>Ik voer de opdracht uit volgens het plan.</p>	<p>“Ik kijk na: wat vind ik ervan?”</p> <p>Heb ik bereikt wat er gevraagd werd? Moet ik bijsturen?</p>

Opdracht!

Even uitproberen... Stel het stappenplan op voor het maken van een schrijfoefening over je zomervakantie.

stop	think	do	check

In wat volgt, bekijken we hoe je je schoolwerk goed kan organiseren en plannen. We gaan dieper in op stap 1 en 2:

- Wat moet ik precies doen, kennen of kunnen? Wat wordt er van mij verwacht?
- Hoe ga ik dat aanpakken? Wat doe ik eerst en wat dan? Hoeveel tijd heb ik nodig?

PLANNEN EN STUDEREN

Weekplanning

Eerst een belangrijke 'breintip': je brein houdt van **regelmaat en gewoonte**. Wat je gewoon bent, kost geen moeite. Denk maar eens aan je eerste sms met een nieuwe gsm, of je eerste game op een nieuwe computer. Dat is even zoeken hoe dit werkt, maar eens je het toestel door hebt, gaat het vanzelf.

Omdat je brein gewoonten zo gemakkelijk vindt, bouw je bij je werk voor school ook best zoveel mogelijk gewoonten in. Je volgt dus liefst elke dag zoveel mogelijk **hetzelfde ritme**.

Bij het opstellen van je weekplanning voorzie je dus best op vaste momenten voldoende tijd voor je schoolwerk.

Tips:

Begin elke dag op een **vast tijdstip** te studeren. Zo ga je geen werk uitstellen.

Begin zo snel mogelijk te studeren als je thuiskomt: hoe sneller je begint, hoe sneller je het werk af hebt en hoe meer tijd je hebt om leuke dingen te doen!

Voorbeeld weekplanning:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
Ochtend						Joggen	
Voormiddag	School	School	School	School	School	Leren voor toetsen	Taken maken
Middag	School	School	Thuis eten	School	School		
Namiddag	School	School	Voor school werken	School	School	Afspreken met vrienden	Chiro
Avond	Taken maken en tennissen	Leren voor toetsen	Joggen	Leren voor mijn toetsen van morgen			Uitrusten voor een nieuwe schoolweek

Dagplanning

Een dagplanning heeft weinig zin zonder een weekplanning. Wanneer je enkel met een dagplanning werkt, kun je moeilijk voorzien op welke dagen je teveel werk zal hebben en daardoor veel te lang bezig zal zijn. Gebruik daarom best een combinatie tussen een dag- en weekplanning.

Tips:

Houd **rekening** met **grote toetsen/taken** en met zaken die je meermaals moet herhalen.

Maak in het weekend de planning voor de volgende week.

Houd je zoveel mogelijk aan je voorgenomen studietijd.

Als het je niet lukt je planning te volgen, geen paniek. Uit fouten leer je! Pak je moed terug bijeen en begin opnieuw!

Als het je wel lukt, mag je jezelf best een kleine beloning gunnen.

Enkele tips bij het maken van een dagplanning:

Noteer in het rooster per dag wat je te doen hebt.

Schat in hoeveel tijd je denkt te spenderen aan elk van deze activiteiten en noteer dit in de linkerkolom bij 'tijd'. Indien je een opdracht/activiteit afgerond hebt, zet je een kruisje in de rechterkolom bij 'klaar'.

Werk met kleurtjes. Geef je sportactiviteiten bijvoorbeeld een blauwe kleur en de tijd die je op school bent groen. Zo wordt je dagplanning overzichtelijk.

Voorbeeld dagplanning:

Uur	Opdracht	Klaar?
7.00 – 7.30	Opstaan en ontbijten	
7.30 – 8.30	Klaarmaken en naar school vertrekken	
...		

Opdracht!
Maak jouw dagplanning met onderstaand schema.

Uur	Opdracht	Klaar?

Examenplanning

Stappenplan bij het studeren voor een examen.

Wat?	In orde?
<p>1. Ik controleer mijn (werk)boeken. → Ik kijk na of mijn (werk)boeken volledig in orde zijn. Indien ze niet in orde zijn, vraag ik hulp aan een leerling die in orde is.</p>	
<p>2. Ik kijk mijn materiaal na. → Ik kijk na of mijn schrijfgerief in orde is. → Ik maak een lijstje van het 'speciale materiaal' dat ik nodig heb voor mijn examens (geodriehoek, atlas, passer, rekentoestel, kleurtjes ...).</p>	
<p>3. Ik maak een planning voor de komende weken. (zie voorbeeld) → Ik schat in hoeveel tijd ik nodig heb voor elk vak. Aan de vakken die moeilijker voor me zijn, besteed ik meer tijd dan aan de vakken die gemakkelijker gaan. → Ik stel een schema op. Ik noteer precies wat ik ga doen: samenvatten, woordenlijsten leren, oefeningen maken ... → Ik begin tijdig te studeren!</p>	
<p>4. Ik maak een planning voor een examendag. (zie voorbeeld) → Ik deel mijn schema in in blokken. Ik noteer per plok precies wat ik doe.</p>	

Voorbeeld planning voor de examens (puntje 3):

Vak	Za 5/12	Zo 6/12	Ma 7/12	Di 8/12	Woe 9/12
<u>Frans</u>		Deel 1: woordenschat			Deel 1: grammatica
<u>Nederlands</u>	Deel 1: samenvatten				
<u>Natuur- wetenschappen</u>			Deel 1: woordenlijst opstellen		Deel 1: woordenlijst vanbuiten leren
<u>Wiskunde</u>				Formules	Deel 1: oefeningen maken
<u>Huistaken Lessen</u>			Huistaken volgende week		
<u>Andere</u>	Cursussen in orde?				

Voorbeeld planning voor een examendag (puntje 4):

Uur	Opdracht	Klaar?
7.00 – 7.30	Opstaan en ontbijten	
7.30 – 8.30	Enkele elementen opfrissen voor het examen (definities? Moeilijke woorden? Schema?)	
8.30 – 12	Examen	
12.30 – 12.50	Middagmaal	
12.50 – 13	Materiaal klaarleggen	
13 – 14.30	Start leren: (deel: _____)	
14.30 – 14.40	Pauze: raam open voor een frisse neus	
14.40 – 15.40	Weer aan de slag (volgend deel: _____)	
15.40 – 16	Pauze: gezonde snack	
16 – 17	Weer aan het werk (deel: _____)	
17 – 17.10	Pauze: wat drinken	
17.10 – 18.10	Nog een volgend onderdeel: _____	
18.10 – 19	Avondeten	
19 – 20	Laatste onderdeel: _____	
20 – 20.30	Even ontspannen (wandelingetje, hond uitlaten ...)	
20.30 – 21	Herhalen, herhalen, herhalen	
21 – 21.30	Nog even ontspannen en op tijd bed in!	

Wat kun je doen voor je examen?

Herhalen, herhalen, herhalen. Denk eraan dat je de leerstof beter kent als je alles meerdere keren kunt doornemen.

Wat kun je doen tijdens je examen?

Neem de tijd om **alle vragen aandachtig te lezen** alvorens je begint.

Verdeel de tijd die je hebt zo goed mogelijk over de verschillende vragen.

Als je een vraag niet kan oplossen, beantwoord je best eerste de andere vragen.

Lees je examen nog eens goed **na** alvorens je afgeeft.

Wat kun je doen na een examen?

Laat je moed niet zakken na een minder examen. Een minder goed examen betekent nog niet dat alles verloren is.

Ontspanning! Beweging en buitenlucht geven extra energie.

Zorg voor de **juiste ontspanning**: doe iets actiefs. Waarom kun je beter niet kiezen voor een computerspelletje of een tv-programma?

Voorzie tijd om te **herhalen** en jezelf te **controleren**. Hoe kan dat?

---

4. HOE STUDEREN?

LEERSTIJLEN

Wist je dat mensen niet allemaal op dezelfde manier denken, onthouden en leren? Er zijn drie hoofdgroepen in de 'leerstijlen':

Hoor-types begrijpen en onthouden vooral woorden.

Zie-types leren, denken en onthouden vooral in beelden.

Doe-types leren het meest door te doen.

Misschien herken je jezelf wel een beetje in alle drie de leerstijlen. Toch is het meer dan waarschijnlijk dat je een voorkeur hebt voor één van deze drie leerstijlen. Als je weet welke leerstijl het best bij jou past, dan weet je hoe je het best iets leert.

Opdracht!
Ontdek jouw leerstijl.

a. Horen

De leerkracht leest acht woorden voor. Luister goed en probeer ze te onthouden. Nadien krijg je één minuut te tijd om de woorden die je nog weet, hieronder te noteren.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

b. Zien

De leerkracht laat acht woorden zien. Kijk goed en probeer ze te onthouden. Nadien krijg je één minuut de tijd om de woorden die je nog weet, hieronder te noteren.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

c. Doen

Je krijgt extra papiertjes. De leerkracht noteert op het bord acht woorden die steeds meteen worden uitgewist. Je schrijft het woord meteen op het briefje en legt het nadien omgekeerd neer.

Vervolgens krijg je opnieuw één minuut om de woorden die je nog weet hieronder te noteren.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

d. Horen, zien en doen

De leerkracht laat telkens een woord zien en leest het bovendien voor. Het woord verdwijnt en jij schrijft het meteen op een extra papiertje. Je moet dus eerst kijken en luisteren en daarna pas het woord opschrijven. Nadat je het woord hebt opgeschreven, leg je het blaadje omgekeerd naast je neer.

Nadien krijg je opnieuw één minuut de tijd om de woorden die je nog weet, hieronder te noteren.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Nu ga je controleren. De leerkracht somt de woorden van elk lijstje op. Kijk je antwoorden na en zet een groen vinkje achter de correcte antwoorden.

Geef het aantal juiste oplossingen per test weer in onderstaande tabel. Kleur achter elke test zoveel hokjes als het aantal antwoorden dat je bij die oefening juist had.

a. Horen								
b. Zien								
c. Doen								
d. Horen, zien en doen								

Je ziet nu vier staafjes. Hoe langer het gekleurde staafje is, des te beter je de oefening hebt gemaakt en des te beter je kunt leren met behulp van dat zintuig (of zintuigen).

Hoe leer jij het best? Welk is jouw leerstijl? _____

Hieronder vind je leertips die aansluiten bij jouw manier van studeren.

Leertips!

Onthoud je beter wat je **gehoord** hebt?

Leer, lees en herhaal hardop. Hoor jezelf. Laat eventueel een tekst voorlezen door iemand anders of door de computer als je moeilijk leest. Sta voor de spiegel of loop rond terwijl je luidop leert.

Onthoud je beter wat je **gezien** hebt?

Schrijf tijdens het leren. Bewerk je leerstof door kleur aan te brengen of tekeningen erbij te maken. Blader vaak door je cursus zodat je goed weet waar alles staat.

Onthoud je beter van wat je **doet**?

Het zelf doen en opschrijven helpt. Wandel rond terwijl je studeert of zeg je les op terwijl je voor de spiegel staat te bewegen. Maak oefeningen en wiskundige bewijzen opnieuw.

Wist je dat...

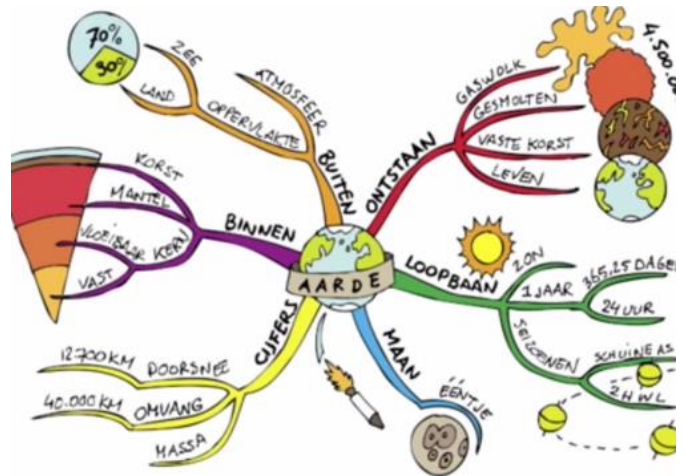
Ieder van ons heeft wel een voorkeur voor het één of ander zintuig om te **memoriseren**. Maar door verschillende zintuigen in te schakelen, leer je beter. Je activeert dan immers verschillende hersengebieden. Je leerrendement verhoogt!

Dit brengt ons bij het volgende punt: Mind Maps! Dit zijn kleurrijke schema's die je kunt gebruiken om leerstof samen te vatten en vervolgens in te studeren.

MIND MAP: 'LANDKAART VAN JE HERSENEN'

Hoe herken je een mindmap?

- Een Mind Map staat altijd op **één blad**.
- Een Mind Map lijkt op een tekening van een boom op een afstand bekeken.
- Een Mind Map bevat altijd **woorden** en **beelden**.
- Een Mind Map bevat **kleuren**.
- Een Mind Map bevat geen zinnen maar enkel **kernwoorden**.
- Een Mind Map kun je lezen van links naar rechts, van boven naar onder, in volgorde of niet ... Of zelfs kriskras door elkaar.

Het maken van een mindmap

STAP 1	Leg je blad met de lange kant bovenaan (liggend). → Zorg ervoor dat er geen lijntjes of ruitjes op je blad staan. Voor je het weet verval je weer in je oude gewoonte om een 'eenvoudig' schema te maken.
STAP 2	Maak in het midden van je blad een kleurrijke afbeelding van het hoofdonderwerp .
STAP 3	<p>Aftakken!</p> <p>→ Teken vanuit de afbeelding dikke takken in verschillende kleuren. → Schrijf op deze takken de grote thema's die aan bod komen over het onderwerp. Doe dit in hoofdletters. Je noteert deze woorden in de kleur van de tak of over de hele Mind Map in het zwart.</p> <p><u>EXTRA TIPS:</u></p> <p>→ Schrijf op elke tak bij voorkeur één kernwoord. Twee kan ook nog, maar vijf is dan weer te veel. → Takken en woorden komen horizontaal op je blad. Zo kun je alles lezen zonder je blad te moeten draaien. → Voeg tekeningen toe om de grote thema's te illustreren.</p>
STAP 4	<p>Aftakken, aftakken en nog eens aftakken!</p> <p>Bij elke tak sluiten nog dunnere takken aan waarop je telkens meer gedetailleerde informatie over de kernwoorden noteert.</p>

	<p>EXTRA TIPS:</p> <p>→ De informatie noteer je in hoofdletters of kleine letters. Maak de letters kleiner naarmate je meer in detail gaat. Zo zie je onmiddellijk het verschil tussen hoofd- en bijzaken.</p> <p>→ Gebruik één kleur per groep van takken die bij elkaar horen. De kleinere takken nemen dus de kleur over van de bijhorende hoofdtak.</p>
<p>STAP 5</p>	<p>Leg verbanden!</p> <p>Wil je verbanden leggen met andere takken in je Mind Map, dan kun je een pijltje gebruiken als de takken dicht bij elkaar staan. Staan de takken verder uit elkaar, gebruik dan een symbooltje (bijvoorbeeld een smiley, een sterretje ...)</p>
<p>STAP 6</p>	<p>Controleer de informatie op de Mind Map.</p> <p>Bij elke tak stel je volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zegt deze subtak iets over het onderwerp? - Geeft deze subtak nieuwe informatie of is het een voorbeeld, oorzaak of gevolg van een andere subtak?

